

TOT PLEGAT, UNA QÜESTIÓ DE PILOTES

Ja n'han arribat a tenir, de suc de pilotes, tots aquells qui pregonaven el SÍ a l'OTAN, perquè si el referèndum s'hagués de fer ara, després d'allò del golf de Sidra... Però, en fi, no cal pensar-hi, ja està fet, i sort en vam tenir de les resolucions d'aquell Consell de Ministres de la «Comunidad de los Doce» en aquella famosa «cumbre de la Haya», i d'aquesta mena d'interblocs que s'anomena OTAN, per fer desaparèixer el perill a la Mediterrània. D'alguna cosa ha de servir el vincle polític - econòmic - militar entre els estats de l'Europa Moderna.

Totes aquestes democràcies de l'Europa Moderna, tenen les seves pilotes, i molt ben posades al lloc que els correspon. Un lloc estratègic perquè a totes hores puguin ésser manejades per la mà del salvador de la Humanitat; el lluitador per la pau, humil, caritatiu, bondados, honrat, generós, comprensiu, germà i fidel aliat, Estats Units d'Amèrica (del Nord).

De debò, que tot es tracta d'una qüestió de pilotes. A veure qui en tindrà més. I no n'ha pas tingudes més en Reagan que en Gaddafi, els quals van acaparar tota l'atenció de l'opinió pública el dimarts 15 d'abril. Els qui més en van tenir, van ésser els del futbol. Sí, el Barça, el Madrid i l'Atlètic de l'idem, que en els partits jugats l'endemà, el dimecres 16, no únicament es classificaven per jugar les finals de la Copa d'Europa, la Recopa i la UEFA, sinó que també aconseguïen distreure l'atenció d'aquells qui la matinal anterior tenien les pilotetes tan enlairades que haurien pogut interceptar els bombarders USA, que venien d'Anglaterra per anar a bombardejar Trípoli i Benghasi (o quan en tornaven, que «tanto monta...»), en el suposat cas, evidentment, que aquests bombarders sembradors de pau haguessin utilitzat el «cielo español».

Però, guanya el Barça..., el Madrid..., i l'Atlètic de l'idem..., i s'han esgotat les possibilitats de perill a la Mediterrània, ja no cal pensar-hi més. I, si a les victòries d'aquests clubs de futbol hi afegim les pilotes —que, pobres, també en tenen— dels braus que es toregen a la «Feria de Sevilla», l'atenció d'aquells qui d'una manera o altra hem d'anar curtint la pell de brau ja es centra cap a una altra cosa i, a més, ens diuen, per alt enllà, que els de Gaddafi són els qui han rebut, ja sabem qui és el bo i qui el dolent, perquè sempre hem vist que els bons són els que guanyen.

Ara ja no cal pensar en aquelles tranquil·litzadores declaracions que va fer per la ràdio el ministre Fernández Ordóñez la una de la matinada del dimarts, en el sentit que les actuacions a la Mediterrània es farien a través de vies polítiques i diplomàtiques. Mai per la via militar. Tot això ho havien acordat, assumit i signat, els ministres d'Afers Estrangers de la CEE (el d'Anglaterra també), i al cap d'una hora es bombardejava Líbia. Visca la CEE i l'OTAN, que garanteixen l'autonomia dels estats incorporats!

És ben bé una qüestió de pilotes. D'unes pilotes que van quedar al descobert quan els pantalons dels ministres de la «Comunidad de los Doce», entre en Reagan i la Thatcher, els van situar a l'alçada dels turmells. Però, qui se'n recorda? Tot ha passat. El Barça és a la final, el Madrid també, i l'Atlètic d'idem, idem. Ah, i els braus corren a la Maestranza, que també és molt important.

Aquí no ha passat res. I és que ja ho deia el Govern, «está todo controlado». Tan «controlado», que a la foguera de Sant Joan ja hi podem cremar un nou govern central i centralista que haurà sortit elegit poques hores abans que s'encengui la Flama del Canigó.

Fidel Balés i Juanola

SUCCEÍ A BESALÚ

Camí del Candell s'hi troben les restes d'un antic monument dedicat a uns herois d'una de les guerres carlines. Segurament que molta gent de la que hi passen no hi presten la més petita atenció, però si continués essent com fou fins a l'any 1939, sí que cridaria l'atenció.

Avui, del monument sols en resten el peu de pedra i una petita columna de ferro. Aquesta columna estava rematada per una creu, a la qual posteriorment s'afegí una placa que, tot fent memòria del fet pel qual s'havia aixecat, en cridava més l'atenció. Així era més fàcil llegir el motiu d'aquest monument.

Actualment, sols una inscripció feta amb lletres en relleu al peu de la columna de ferro diu poc més o menys que fou dedicat «als trenta-tres liberals afusellats en aquest lloc per les hosts carlines».

Tots els qui tenim uns quants anys hem sentit a parlar de les guerres carlines que hi va haver a Es-

panya quan va regnar la reina Isabel II. Els partidaris d'un oncle seu anomenat Carles van aixecar-se en armes en contra del fet d'haver estat elegida Isabel. I per aquest motiu hi hagueren molts combats en diferents indrets de la geografia nacional. I, com se suposa, també a les nostres comarques.

No foren unes guerres amb fronts estables. Foren més aviat unes guerres de guerrilles que obligaven a continuats desplaçaments. Els presoners que hom podia fer seguien els combatents. I la sort dels presos depenia de la bona o mala lluna dels dirigents a les mans dels quals anaven a parar.

En certa ocasió fou una columna carlista amb presoners que es veïeren obligats a fer els mateixos desplaçaments que els qui els havien agafat. Sembla que amb motiu d'haver-se de desplaçar determinaren desfer-se dels presoners, no pas alliberant-los, sinó afusellant-los.

I ho feren en el mateix lloc on les restes del monument ens ho recorden. Aprofitant que el camí

està una mica aixecat en camps a cada banda, col·locaren els presos en el camí i els afuselladors en una banda. A l'ordre de «foc» sortiren els trets dels fusells i caigueren els presoners en nombre de trenta-tres. Però no continuaren l'execució amb el que s'anomena (no sabem per què) «tret de gràcia», consistent a rematar els qui podien quedar vius. Al contrari: donaren l'ordre que si n'hi havia algun que hagués quedat viu podia aixecar-se, que quedava perdonat. Se n'aixecà un, que encara visqué força anys, el qual fou conegut en endavant per «en Martí afusellat».

Aquesta és la història que ens recorden aquelles restes. En aquell indret es celebrà, durant força anys, una cerimònia recordatòria de semblants fets, precisament en la data del 19 de març, en recordança d'aquell 19 de març de 1874 en què trenta-tres liberals foren afusellats en aquell lloc.

La creu i la placa que remataven el monument, foren retirades a partir de 1939.

Josep Duranton

*Bon servei i bon preu
a CAL RENOC el trobareu*

c/. Canó, 8
Tel. 59 01 79 - BESALÚ

Perruqueria **MERCÈ**

c/. Fluvià, s/n.
Tel. 59 00 13 - BESALÚ